

tovo lahko z vsakim drugim vinom konkurira. To je zaklad zelene naše domovine. Dobro, ne-pokvarjeno pristno vino iz štajerskih goric se sme postaviti kot fant na štelungi... In vendar opazujemo, da marsikateri naših sosedov raje madžaronsko, nižje avstrijsko ali tirolsko vino pijejo. Poglejmo le Koroško. Tam ne bodeš v krčmi štajerskega vina videl. Kakšnega rujavega tirolca dobiš, podobnega dešpljevi vodi po barvi in okusu. Štajersko vino ima močan okus pristnosti, zdrav okus, — ali koroški jezik se je menda že privadil tirolske mešanice. Skrajni čas je, da naši planinski sosedji vržejo to razvado prof. Posegajte po štajerski kapljici!

Ali tudi Štajerci sami niso brez razvad. Žalostno je, da se sredi v vinorodnih krčmah dostikrat ne dobi poštenega vina. Za ceno se pametnemu človeku ne gre, kajti to je pač vse eno, je-li plačam 24 ali samo 20 krajcarjev za pol litra. Glavno je, da je vino dobro. Tega primanjkuje v mnogih spodnje-štajerskih krčmah. Mi pa pravimo: Krčmar v vinorodnem kraju, ki nima ponosa, da bi točil dobro vino, je javni škodljivec.

On škoduje sebi, kajti kdor vino pozna, bode le enkrat k njemu prišel. On škoduje pa tudi sosednim vinogradom in dobremu imenu svoje cele pokrajine. Ali ni sramota, da se toči po gotovih gostilnah v Halozah, Slov. Goricah, v ljutomerskem okraju itd. slabo, pokvarjeno vino? Žalostno, ako vinogradnik na svoj lastni pridelek ni ponosen! Priznamo, da je marsikaj tudi na slabem ravnanju z vinom ležeče. Ali zdaj stojijo novi nasadi že toliko časa, da bi moral kmet že prav ravnati. Seveda, ozirati se pri temu ne sme na stare razvade...

Pa še nekaj naj pri temu omenimo. Opazovali smo že dostikrat kmete, ki so prišli v mesto vino prodajati. Barantali so, hvalili svoje blago in pili pri temu — pivo! Tu se pač že vse neha! Sam je vinski izdelovalec, sam živi od vinskega pridelka, ali s svojimi groši podpira raje pivovarne. Tujec pa naj pije vino! To so grde, škodljive razvade...

Slučne napake je opaziti tudi pri drugih pridelkih kmetijstva. Vzemimo mleko. Mi gotovo nismo tako zlobni ali neumni, da bi rekli: mleko je predrago. Ako zamoremo plačati za liter kuhane vode, imenovane "pivo", 48 vinarjev, potem moramo tudi zadovoljni biti, da košta liter veliko bolj redilnega mleka 16 ali 18 vinarjev. Kmet ne zasluži danes pri mleku niti soli! Ali — ceno naj zviša, kolikor mu to vest pripušča, pač pa naj daje tudi le pristno, čedno in zdravo mleko. Grda, škodljiva razvada je, ako daje kmet po nizki ceni slabo, pokvarjeno vodeno mleko v umazani posodi...

In tako bi se dalo še mnogo škodljivih razvad naštet. Kmetje! Bodite bolj ponašni na svoje pridelke in godilo se vam bode bolje!

Novice.

Suša! List „Südböterr. Korrespondenz“ piše: — Grozna slika, naši travniki, naše paše in polja! Letos tako grozna suša grozi nam s slabo letinjo in mi vidimo kmeta brez upanja. Uničenju zdravega vinogradniškega stanu po katastrofah vsled peronosperje je sledila toča za točo v novih, s toliko stroškov urejenih nasadih. Leto za letom toča! Čulo se je že mnenje: kdor se hoče gospodarsko uničiti, ta naj si kupi vinograd. Letošnja pomlad pa je krasno kazala; po 40, 50, 60 grozdov na eni trti so šteli kmetje in zopet se je vzdramilo upanje, kajti pričakovalo se je krasno vinsko trgatve. No, pa ne bode tako krasna, — kajti suša, najbolj občutljiva in skoraj neverjetna suša že kaže svoje posledice. Jagode odpadajo, so nezmožne za razvitek, primanjkuje — dežja. Ali ne samo v vinogradih primanjkuje dežja. Še grozovitejša deluje suša na naših travnikih, pašah in poljih. Travniki so podobni najbolj neplodovitim hribovskim pokrajinam, kjer zamorejo k večjem koze in ovce iz trdih tal par travic potegniti. Dela na polju so izključena. Žitje izgleda žalostno in tudi kapljice zadnjih neviht niso zamogle dosti pomagati. Valed tega grozovito zvišanje cen krme, ki košta danes že 14 K. Prišeljen proda kmet svojo živino, da ne pogine z njo vred valed lakote. Kako brezmejno so živinske

cene padle, kažejo sledeče številke. Na zadnjih živinskih sejnih v Ptuj se je prodalo:

bike	za	40—50 K	pri 100 kg
vole		40—48	" " "
krave		30—40	" " "
mlado živino		38—44	" " "
teletazaklati		18—44	" " "
svinje		70—80	" " "

Tisočero glav živine pa ne najde kupca! Dokaz groznega znižanja živinskih centiči v tem, da so v Ptuj n. p. cene mesa na K 1—, 80 vin. ali celo 70 vin. padli. Ta katastrofalni gospodarski polom mora imeti posledice, ki bodejo usodepolnega pomena za vso spodnje-štajersko kmetijstvo. Kako kolosalno bodejo narasle cene živine in mesa v spomladi!... Napredni okrajni odbor je valed tega napravil korake, da z vso enerziro grozno bedo olajša. Odbor opozarja zunanje živino-tržce, da porabijo ugodno priliko in obiščejo ptujske živinske sejme, kateri se vršijo vsako 1. in 3. sredo v mesecu. Tako se ne bode cene do blaznosti znižavale in ne koristilo le posameznim mesarjem. Okrajni odbor pa sklicuje tudi za nedeljo, 19. julija 1908 dopoldne v Ptuj veliki kmetijski zbor, da se pomenimo o vseh sredstvih, ki zamorejo državo k potrebnim pomoči prisiliti. Ako se kedaj na severu države kaj malega zgodi, ima država odprte žepce. Ponižne planinske dežele pa pusti od lakote poginiti. Tega preziranja ne moremo več trpeti! Vsi na krov!

Pivo se je podražilo, — ta vest razburja zadnje dni vse planinske dežele. Samoumevno niso podražena piva gostilničarji krivi. Kriva je le avstrijska vladna lenoba, ki pusti velike kapitaliste v kartelih cene komandirati! Zvišanje cen pive se ne da iz nobenega stališča odobravati. Dokaz temu so sledeča dejstva: Pivovarne (Brauereien) delajo danes z manjšimi režijami kot pred 20. leti. Poleg tega porabijo svoje postranske produkte danes veliko bolj nego preje. Pred 20. leti jemale so pivovarne izključno strokovno izvežbane uslužbenice, ki so jih morale seveda tudi primerno visoko plačati. Takšni „burš“ (Braubursche) je zaslužil 40 do 100 goldinarjev na mesec. In v večjih pivovarnah je bilo takrat 30—50 takih „buršev“ nastavljenih. Danes imajo pivovarnerji le par takih oseb, vsi drugi pa so hlapci in neučeni delavci, ki največ 35 gold. zaslužijo. Nadalje je danes cela vrsta mašin, s katerimi si zmanjša pivovarnar svoje stroške. In potem še hmelj. Svoj čas je koštal hmelj 300—400 K za met. cent. Danes dobiš najboljši hmelj iz Saaza za 240—300 K. Štajerski hmelj košta danes le 70—120 K. Tudi ječmenova cena danes ni višja. Državni davek pa je ostal vedno isti. Nadalje se je pivovarnarjem cene vožnje znižalo. Za odpadke dobivajo letos lepe denarje. Tako stoji stvar! Zakaj pa so na Češkem tako nizke cene piva? Dobro okusno pivo dobiš tam za 24 in 28 vin. pri litru. Najboljše pilzensko pivo košta v gostilni 40 vin. liter. Zakaj torej se zviša cena le v planinskih deželah? Na to pač nikdo ne bode mogel odgovora dati. Le — ljudstvo daje odgovor s tem, da štrajka, da ne pije več pive. In posledice so občutne. Videti hočemo, kdo bode odnehal.

Tožariti so nas pričeli različni gospodje. Imeli smo doslej dolga časa mir, ali zdaj nas je kar štiri, reči in piši štiri gospodov tožilo. In sicer so to: 1. Visoki gospod dr. Kronvogel iz sv. Lenarta v slov. gor. 2. Jurij Belšek. 3. Fajmošter in knez haložanski Vogrin iz sv. Barbare v Halozah. 4. Kokolj iz sv. Barbare... Štiri tožbe torej. Ali edino dr. Kronvogel ima poguma, da gre pravo pot. On nas namreč toži tako, da nam bode mogoče svoja dokazila porotnikom predložiti. To je svekorot pošteno! Ali ostali trije tožitelji se bojijo naših dokazov resnice in zato nas tožijo edino za posamezne besede, za katere ni tako dokazovanje dovoljeno. To pač ni pošteno! Ako se čutijo možakarji po nedolžnem napadeni, ako menijo, da ni res, kar je „Štajerc“ o njih pisal, — potem naj tožijo celotni članek, ne pa samo eno besedo! Tako je! Ali tudi to jezuvitako zavijanje jim ne bode pomagalo. Pravica bo le zmagala, pa čeprav se skuša solnce s kutami zagrniti...

Hišno preiskavo smo te dni doživeli... Gospod dr. Kronvogel nas namreč tožari, ker menda nima ničesar drugega opraviti. Mož je

razžaljen, ker smo njegovo zakulisno delovanje malo natančneje popisali in štajerski javnosti odkrili. Mož nas toži. — dobro: to je njegova pravica. Ali kje je dobl gospod dr. Kronvogel pravico, da sam sebe v vsej javnosti na brezsrčni način — osmeši? Dr. Kronvogel si namreč domišljuje, da je naš dopisnik tam v sv. Lenarta. In zato je dr. Kronvogel zahteval v našem uredništvu hišno preiskavo, da bi našel dotični rokopis in vedel, kdo je „Štajerc“ dopisnik... Hahaha! Pred 10 leti se je vjel na te limanice še kakšni uredniški bebec; danes to ne gre, velečislani gospod dr. Kronvogel. Ko bi naš urednik tudi res dopis iz sv. Lenarta dobil, tega vendar pametni človek ne bode verjel, da bode dopis hranil tolike časa, da pride sodnijska komisija po njega. Torej zakaj se šalite, g. dr. Kronvogel? Zakaj? Vboga komisija je morala brekati v uredništvu po starih spisih, pismih, verzah, knjigah, pa vse zastonj! Nič niso našli, ker ravno ničesar ni bilo več! Mi imamo namreč — gospod dr. Kronvogel, Vi ste pametna glava in zato Vam to na uho zašepetamo, — mi imamo to navadico, da take manuskripte pravočasno uničimo, raztrgamo in sežgemo! Capito? Zpomnite si to za bodočnost in pripetila se Vam ne bode več taka blamaža kakor tokrat...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Sladka Ančika... Čadno, ali na Pohorju si pripovedujejo neko resnično povest, ki jo moramo svojim čitateljem sporočiti. Nekaj mlajših kaplanov in fajmoštrov priredilo je namreč pred kratkem procesijo na sv. Henrik na Pohorju. Najpreve so šli seveda v cerkev in zavijali oči proti nebu kakor bele golobice. Potem pa so šli okrepčati i trupla in to v bližnjo prvaško krčmo. Pilo se je rujno vince in končno so črni gospodje povabili primerno število ne ravno najgrših žena, naj jih spremijo v mežnarijo, kjer da bi se slavje nadaljevalo. Hmhm, res se je nadaljevalo. Pilo se je, stiskalo roke, oči so se bliskale. Posebno neki kaplan, ki je sedel poleg gospe L., je bil skrivnostno sladko ginjen in je nagovarjal svoje sosedinjo vedno le z „sladka Ančika“. Potem se je pilo bratovščino in poljubovalo z žegnanimi ustmi... Vino je razgrevalo živce vedno bolj in veselo družbo ne moremo več popisavati, ker so se malo preveseli dogodki godili. Tako je skrila neka ženska klubok nekega kaplana, to pa na neki skrivni kraj, kjer ga je moral kaplan sam iskati. Sladka Ančika je pozneje baje tudi še kaplana posetila... Hm, hm, Ali ni bilo preveč krščanske ljubezni? Možeje na Pohorju škripajo z zobmi in proklinjajo tako počenjanje, ki je obenem najgrše pohujšanje. In prav imajo možje! Ali — prihodnjič palico za babe, pa če katera po strani po duhovniški grbi pade, tudi nič ne dene...

„Svoji k svojim“. Poročali smo svoj čas iz Brežic na Savi, da je bil aretiran trgovec Boetio. Mož je sicer italijanskega rodu, ali v Brežicah je postal hud pristaš pravkov. Pod gealom: „Svoji k svojim“ so se prvaki tudi za tega italijanskega Slovenca potovali. No, stvar je nekaj časa trajala. Boetio je prodajal veliki trdki Matheis jajca. Končno pa se je sprl in je prišel sam jajca razpošiljati. Da bi lažje z Matheisom konkuriral, nagovoril in podplačal je poštnega uslužbenca Ivanška, da mu je ta vsa Matheisova pisma kazal. Zaradi te sleparije je bil Ivanšek na mesec dni zapore obsojen. Italijanski Slovenec Boetio pa je bil obsojen na 20 dni zapore, odnosno 300 K globe. Svoji k svojim!

Iz sv. Lovrenca v sl. g. se nam poroča: Veselujmo se naprednjaki, kajti naša stranka raste! Znani prvaški Koser in njegova žena sta pristopila k naši stranki. Nikdo v sv. Lovrencu ne prebira „Štajerca“ tako vestno, kakor ravno Koserjeva zakonska ter ljubi naš župnik. Dobro tako, dobro! Bodejo pač pametni postali! Ljudje pa bodejo izprevideli, da „Štajerca“ brati ni greh. Ko bi bil to greh, poteki bi župnik in klerikalci hitro v pogubnost. Ali ker sami vedo, da ni greh, zato prebirajo „Štajerca“ z vso vnemo in z velikim veseljem... Pa še eden ga rad prebira: to je občinski dedek Horvat. Župnik je Horvatu menda že odvezo dal za njegove grehe. Zdjaj čita mož žalostno naš list, ki mu tako odkrito resnico govori. Ja, dedek Horvat, odstopi, drugače ne bodeš imel miru. Kajti naš „Štajerc“ ti še ni dal odveze...

Iz Grabšinskega brega na Ptuj-Gornarad-
nski okrajni meji v slov. gor. se nam poroča
deče: Kdor je ta neprijeten breg že enkrat
vhodil se je akoz mačno vožnjo težko oblo-
ga voza prepričal, da mora biti 3 do 4 pare
sine vprežene, da se pride naprej in sicer na
Gorno-Radgonski strani. Po zimi kadar je ta
cesta v ledu se popolnoma ne more voziti. Na
Ptujski strani se gre s težavo. Ako se ozir vzame
lepo rodovitno Mursko polje, iz katerega se
pridelki večinoma na Ptuj čez Grabšinski breg
prevažajo in se v tem bregu strašno živina tr-
nuje in ubija, tak je sedajni okrajni zastop
začelnistvom velezaslužnega g. Orniga, kateri
je že v tem kratkem času njegovega poslovanja
veliko dobrega in koristnega za popravilo cest,
kanalov in mostov storil, kar more tudi najhujši
svoznik pripoznati — da je to zelo pametna
ideja, ako se ta breg v Grabšinskih razkopje
potoma cesta prestavi. Valed tega se je dne 9.
julija t. l. vrnil na lice mesta komisijon, obstoječ
od zastopnikov Ptujškega in Gornoradgonskega
okraja, katerega je zastopal večastiti gosp. žup-
nik Kunze, kateri je projektirano cestno progo
ogledal in za najboljšo spoznal. Mi pozdravljamo
in srca to podjetje z veliko željo, da bi se to
delo takoj začelo.

V konkurz prišel je trgovec Johan Dokler
v Šmarju pri Jelšah.

Rogaško Slatino obiskalo je dolejš v tem
letu 1070 strank z 1540 osebami. Pač lepo šte-
vilo! — Graščak pl. Kozigmajer je daroval za
tamošnje šolske otroke in v dobrodelne namene
svoto 300 kron. Dobrosrčen je storil ta blagi
čin ob priliki 50 letnice svojega posvetovanja
Rogaško Slatine.

V Framu dobijo s 16. t. poštno vožnjo k
vlakom. Poštni voz hode od Frama ob 6
uri 40 min. zvečer in prišel na kolodvor v Rače
ob 7 uri 5 min. zvečer; od kolodvora odhajal
bode ob 7 uri 45 min. in prišel v Fram zopet
ob 8 uri 10 minut zvečer.

Utonil je pri Tremerfeldu živinski trgovec
A. Sammern iz sv. Jarja. Prišel je v vrtinec.

V Savo je šla neka mlada trboveljska de-
lavka. Meliča so našli pri postaji. Vzrok samo-
mora so baje domači prepri.

Samomer. V Celju se je zastrupila 26 letna
dejavka Antonija Tomažin iz Rake. Bada jo je
prigušala v obupanje. Revica je imela ljubavno
razmerje z nekim človekom, ki jo je pa zapustil,
ko je porodila.

Iz Koroškega.

Glede koroških šol povedal je napredni po-
slanec Nagele orglarju Grafenauerju v državni
zbornici tudi marsikatero resnico. Rekel je: Ako
bi koroški deželni zbor bil Slovencem sovražen
in bi se hotel spreti s pametno mislečim delom
slov. prebivalstva, dal bi jim čisto slovenske šole.
Ako se Slovencem odvzame nemški
poduk, potem se jim gospodarsko
in kulturno škoduje. To so koroški slo-
venski kmetje že vedeli, predno je Andrej Ein-
spieler z jezikovno gonjo prišel. Kajti že takrat
so pošiljali tisočeri kmetje svoje sinove kot pa-
stirje v nemške pokrajine, samo da bi si nem-
ščine priučili. To uvidijo kmetje tudi danes in
zato so s šolami zadovoljni. Nezadovoljni s šo-
lami so le politikujoči duhovniki in par
advokatov. V kmetjskih vrstah so nasprotniki le
zapriseženi strankarji, cekmoštri, mežnarji in
orglar Grafenauer, ki pa pustijo svoje otroke
previdno v nemščini izobraziti... Na ljudskih
šolah vpeljejo kateheti večidel le slovenske ka-
tekizme. Znano je, da otroci slovenske katekizme
le težko in nerado čitajo ter razumejo. Zato so
tudi učni uspehi v verouku tako slabi. Ali du-
hovnikom je menda politika več nego verska
vzgoja. Ako je duhovščini toliko za versko od-
gojo, zakaj ostane potem n. pr. katehet v Gra-
fensteinu kar 3/4 mesece od poduka proč? Za-
kaj zanemarija župnijski provizor Dragaznik v
Abteju na nezaslišani način poduk? Šola naj
bode le zato, da se privleče otroke potom pr-
vaške propagande k sebi in se jih zamere po-
zneje zlorablja v klerikalne svrhe. In pri temu
je gospodi vse eno, če je par procentov analfa-
betov več. Grafenauer prav nič ne žaluje, da
ravno v njegovem okraju ljudje ne znajo čitati in
pisati. Jaz bi želel, da bi se Grafenauer,
namesto da se vedno z jezikovno

gonjo peča, bolje za gospodarsko
dviganje njegovega revnega okraja
brigal.

Smrtna nesreča. V taverskem tunelu sta
trčila dva motorna vlaka skupaj. Mašinist je bil
mrtev, dva druga uslužbenca pa sta težko ra-
njena.

Strelna udarila je 9. t. v posestvo Mahra v
Baljaku. Hiša in gospodarsko poslopje sta po-
polnoma pogoreli. Tudi 14 letna hčerka posest-
nika je bila ubita. Njena sestra pa je smrtno-
nevarno ranjena.

V Knapenbergu je divjala 9. t. toča in na-
pravila veliko škode.

Po svetu.

8 sinov-vojakov. Najmlajši sin posestnika
gostilne „Böhmische Mühle“ v Goldenhöhe na
Češkem je bil te dni potrjen. To je osmi sin,
katerega da gostilničar domovini za soldata.

300 hiš pogorelo je v ruski trdnjavi Düna-
burg. V Nasradu na Ogrskem pa je pogorelo
450 hiš.

Srečo ima kmet Gugemos v Niederau. Ko
je prišel te dni enkrat zvečer ob 9. uri domu,
povila mu je žena ravnokar dva krepka dečka.
Pol ure pozneje je vrgla krava dva teleta, zutraj
ob 4. uri pa kobila 2 žrebeta. Torej je dobil
kmet v eni noči trikrat dvojčke.

Iz Herstermarka na Nemškem nam poroča
prijatelj: Pri kopanju novega kanala za barke
med mestoma Herstermark in Hissler so našli
pretečeni teden velikanski zob pradačne živali.
Zob meri 3 metre in tehta 150 kil. Ne ve se
še, od kakšne živali da je.

Izseljevanje v Argentinijo se mora strogo
odsvetovati, ker navadni delavci tam niti toliko
ne zaslužijo, kolikor rabijo za najpotrebnejša ži-
vljenska sredstva.

Velikanski požar, ki je divjal pretekle dni
v petrolejskih jamah v Birsilavu na Galiskem,
uničil je 3 petrolejske šahte. Skupno je pogo-
relo 1500 cisteren surovega olja. Kakor znano,
dobi se iz teh jam letno okroglo 200.000 ciste-
ren olja.

Cenjeni naročniki in prijatelji!

S to številko stopi naš priljubljeni list

„Štajerc“

v 3. četrtletje VIII. svojega letnika. Da ne pride
do kakšnega motenja v dopisiljanju, prosimo
vse svoje cenjene naročnike, da poravnajo čim-
preje naročnino.

Naročnina stane: Za Avstrijo na leto 3 K,
na pol leta 1-50 K. Za Ogrsko in Hrvaško na
leto K 4-50, na pol in četrť leta razmerno. Da
je ta cena tako visoka, so krivi Košutovi vele-
izdajalci, ki se bojijo „Štajercovega“ biča. Za
Nemčije na leto 5 K. Za Ameriko 6 K. Za vse
druge inozemske dežele se računi naročnino z ozi-
rom na visokost poštne.

Naročnina,

katero naj blagovolijo naročniki čimpreje po-
ravnavati, je gotovo tako nizka, da je komaj papir
plačan. Mi naprednjaki tudi ne iščemo dobička
temveč nam je edini namen, da izvršimo potrebno
delo v prid ljudstva. To lahko rečemo, da
ni noben slovenski pisani list tako odločno borbo
proti ljudskim zatiralcem poljal, kakor
naš „Štajerc“.

„Štajerc“ se ne ozira ne na levo, ne na desno,
temveč dela edino in izključno za
ljudstvo.

„Štajerc“ biča brez usmiljenja vse, kar je ljud-
stvu sovražnega in škod-
ljivega.

„Štajerc“ hoče na gospodarskem polju zboljšanje
žalostnih razmer kmeta, obrtnika in
delavca. Na polju politike zahteva, da
bi imeli delavni sloji isti vpliv kot
gosposka. Na kulturnem polju pa
zahteva „Štajerc“ čimveč izobrazbe za
vso ljudstvo.

To je naš namen! Kdo ima pogum, da bi
očrnil, osmešil ali zasramoval ta namen? Mi

pravimo: Vero se ne sme omadeževati s po-
litiko! Narodnost se ne sme zlorablja v
strankarske namene. Kmet, obrtnik in
delavec pa so večni stebri človeške družbe
in brez njih, proti njih volji se ne sme nič-
esar več zgoditi.

Zato pa ne sme manjkati „Štajerc“

v nobeni hiši.

Delajte, razširjajte vaš list, naročajte se, agiti-
rajte za nove naročnike. Ako vsak naših odje-
malcev pridobi le enega novega naroč-
nika potem pridemo do velikanskega števila
naročnikov

30.000.

Potem pa nam bode tudi lahko ustreči vsem
zahtevam, ki jih stavijo naši odjemalci!

Na delo torej, naprednjaki!

Uredništvo in upravnništvo.

Gospodarske.

Kmetstvo knjigovodstvo. Kmet mora računati!
Sedanj položaj, moderni gospodarski promet sil v-
skemu kmetovalcu svinčnik v roko. Hoče li ali noče,
sedaj mora premagati svojo nevoljo nad pisanjem in
vsem pisanjem z vso močjo in se mora naučiti vendar
enkrat uvidevati, da lahko v današnjem gospodarskem
boju obstoji le tisti, ki si je vedno na jasnem, kako
stoji, ki drži pridobljeno trdno v roki in ki pazi na to,
da ne gre pri gospodarstvu brez njegove volje niti
najmanjša reč v izgubo. Današnji kmet mora biti kakor
trgovec in mora računati kakor trgovec. In kakor ima
trgovec onega blaga največ v zalogi, ki mu daje največji
dobiček, tako se mora gospodar držati tudi pred vsem
onih panog kmetijstva, ki so mu najbolj koristne, ki mu
vržejo največ denarja, one pa, pri katerih ima izgubo,
mora opustiti. Gospodarske razmere so se v zadnjih
petdesetih letih korenito spremenile, način gospodarjenja
pa je ostal na splošno isti; kakor so kmetovali praded,
ded in oče tako kmetuje sin, vnuk in pravnuk. Ali se
naj potem čudimo, da nam marsikaj gre navkriž? Kmet
je prežil in spregleda še danes navadno, da je marsikaj,
kar je bilo ob dedecem času dobro, danes slabo in
da je marsikatera panoga kmetijstva, ki je bila nekdanj
zelo dobičkonosna in ki je vrgla mnogo denarja, danes
brez vrednosti, da ne vrže nič in da ima kmet pri njej
celo izgubo. Kmet ne računi in zato ne vidi, da mu
izguba, ki jo je imel pri eni panogi kmetijstva, požre
dobiček, ki ga je imel pri drugi. Ve in vidi samo, da
mu kmetija nič ne nese in da ne pride naprej, naj se
še toliko trudi in naj je še tako priden in varčen. Kmet
tarna in jadikuje, muči se dalje in čaka, da bodo prišli
boljši časi. Vzroka teh slabih razmer ne išče — on dela
preveč z rokami in premalo z glavjo. Ako bi vzel kmet
svinčnik večkrat v roko, bi kmalu uvidel, da mu marsi-
katera panoga kmetijstva povzroča le delo in stroške in
da mu ne vrže nikdar denarja; spoznal bi, da bi bilo
zelo dobro, ko bi svoj stari način gospodarjenja tu in
tam spremenil; našel bi, kako bi se naj te spremembe
izvršile najbolj ceno in najbolj primerno in prepričal bi
se, da samo tožarenje o slabih časih ne odpravi tega
zla, ampak da se je treba oprijeti premissljenega dela in
si tako zboljšati razmere. Kmet mora računati s števil-
kami, ki se pokažejo v njegovem gospodarstvu v teku
enega leta. Že sama trdna volja, napisati vse, kar se v
gospodarstvu godi, bo pokazala kmetu marsikaj, o čemur
se mu prej niti sanjalo ni. Spoznal bo, da je šel pred
njegovimi očmi vinar za vinarjem iz njegovega gospo-
darstva, da je izginila za njegovim hrbtom kronica za
kronico. Kmalu bode uvidel, da se vinarji počasi družijo
v krone in da naraste v teku let iz teh kron kapital,
ki bi v mnogih slučajih lahko tvoril zelo lepo doto za
katero hčer, ki bi se možila. Kmet mora računati in vo-
diti knjige. Da bi se dala za to prilika, je priredila
c. kr. kmetijska družba s podporo visokega štajerskega
deželnega odbora na deželni kmetijski šoli v Grotten-
hofu pri Gradcu poučen tečaj za kmetstvo knjigovodstvo,
ki se je vršil od 13. do 16. aprila t. l. Sledili mu bodo
kmalu drugi. V teh tečajih se naj izobrazijo mladi kmetje
in kmetjski sinovi v rabi računskih knjig. Da se napravi
kmetom knjigovodstvo kolikor mogoče lahko, se bodo
v teh tečajih izobrazili posebni knjigovodstveni instruk-
torji. Naloga teh instruktorjev bo, da bodo v kraju, kjer
stanujejo in v najbližji okolici opozarjali kmete na na-
men in korist knjigovodstva, jim svetovali in jih nava-
jali, da se ga poprimajo in jim pomagali pri začetku
knjigovodstva. Za trud in čas plača c. kr. kmetijska
družba instruktorje na primeren način. Da se lahko tudi
ubožnejši udeležujejo teh tečajev, je na razpolago cela
vrsta štipendij. Pričakujemo, da bode duhovništvo in
učitelstvo tudi na tem polju zastavilo svojo moč v
korist kmetijstva in da se bode zelo mnogoštevilno ude-
leževalo teh tečajev. S. Peter.

Reja kokošij za večji dobiček s pomočjo
pastnih gnezd. Kakor v vseh panogah živinoreje, igra
tudi pri kokošarstvu podedovanje glavno ulogo. Samo
od zdravih, krepkih starišev, ki pa imajo tudi odlične
koristnosne lastnosti, je s podedovanjem zadnjih na
potomce pričakovati, da se koristi pri mladih še zvi-
šajo do gotove stopinje. Pri kokoših se mora v prvi
vrsti gledati na nesenje jajec. Dočim znesejo kokoši
naše navadne deželne pasme brez vsake izbire za rejo